

‘Pester is zelf ook slachtoffer’

Met *Real or Not Real* trekt acteur Arnaud VANDERMEIREN, samen met een team van therapeuten en sociaal werkers, van de planken naar de speelplaats

Bertrand GOETHALS

De 26-jarige acteur Arnaud Vandermeiren kruipt in de huid van zestien personages om pesten bespreekbaar te maken. Met zijn theatermonoloog *Real or Not Real* (echt of niet) trekt hij niet enkel naar theater Tinnenpot in Gent, maar ook naar scholen. Pesten is dan ook een probleem dat ondanks alles nog vaak onder de radar blijft. „Sommige pesters weten niet eens dat ze pesten” zegt Vandermeiren.

– *U maakt een voorstelling over pesten. Hoe kwam die tot stand?*

Als kind werd ik zelf vaak gepest. Ik werd zelfs weggepest uit een viertal scholen en kreeg als veertienjarige uiteindelijk van een therapeut de opdracht om er een monoloog over te maken. Zij wist dat ik graag bezig was met podiumkunsten en dus dat leek ons een goed creatief verwerkingsproces. Ik maakte er een stukje van twintig minuten van, puur voor mezelf. Nadat ik afzwaaide aan de middelbare school trok ik ermee naar een handvol scholen. Dat was een succes, vooral omdat het volledig gebaseerd is op eigen ervaringen. Dat maakt het authentiek. Op een bepaald moment kwam een jonge kerel naar me toe, die me toevertrouwde dat hij nog nooit aan iemand had gezegd dat hij werd gepest, zelfs niet zijn ouders. Dat hij dat aan mij wel durfde te vertellen, deed me inzien dat ik bezig was met iets waardevols.

Uiteindelijk ging het leven voort en belandde die monoloog in de koelkast, tot mijn moeder me aanspoorde nog eens iets te doen met het thema pesten. Ik ging de uitdaging aan en schreef een theatermonoloog van zowat een uur, met een bijbehorende workshop voor scholen.

Arnaud Vandermeiren: „Een boodschap voor omstanders? Doe iets.” © Bertrand Goethals

– *Pesten is een complex probleem met verscheidene actoren. Wie heeft de grootste boodschap aan uw voorstelling?*

Bij pesten zijn doorgaans drie partijen betrokken: de pester, de gepeste en de omstander. Ik denk dat er voor alle drie van alles in de voorstelling zit dat voldoende herkenbaar is om iets mee te doen. Zo maak ik duidelijk dat pesters pesten vanuit een eigen onzekerheid, kwetsuur of trauma. Beschouw een pester gerust ook zelf als een slachtoffer dat moet worden geholpen, op een liefdevolle manier. Het stuk zet de drie partijen aan tot reflectie over het probleem. Na afloop van de voorstelling zie ik steeds opnieuw hoe mensen met elkaar in discussie gaan en sa-

men oplossingen zoeken. Dat is precies wat we willen bereiken. Ook voor de omstander, een rol die vaak wordt gebagatelliseerd, hebben we een boodschap: doe iets.

– *Is het stuk voor uzelf ook nog een deel van het verwerkingsproces?*

Niet meer. Het verwerkingsproces vond al langer geleden plaats. Anders zou ik het ook niet op die manier kunnen brengen. Ik kon niet praten over vergeving, een belangrijk thema in de voorstelling, als ik mijn pesters nog niet zou hebben vergeven. Ik ging door een genezingsproces om dat te kunnen doen. In het stuk is een van mijn favoriete scènes het moment waarop het hoofdpersonage de pesters van zijn beste

vriend vergeeft. Het herinnert me aan de vrijheid die ik voelde toen ik mijn pesters vergaf.

– *Dat lijkt me moeilijk.*

Dat is het ook. Ik woonde een jaar lang in Zuid-Afrika en volgde er onder meer een cursus over vergeving. Ik stuurde mijn pesters van vroeger vervolgens een berichtje om te zeggen dat ik het hen vergaf. Niet dat daar een antwoord op kwam, hoor, maar het was bevrijdend om die vergeving luidop uit te spreken. Vergeving is niet het goedkeuren van de daden, maar het loslaten van de pijn.

– *Welke invloed heeft uw voorstelling op mensen die worstelen met pesten?*

De mensen die ze hebben gezien, zijn er zeer door geraakt. Ik hoor van therapeuten en andere ervaringsdeskundigen dat het wel wat losmaakt. Na een proefvoorstelling ging ik in gesprek met een aantal onder hen en dat verzandde snel in een erg oplos-

singsgericht gesprek. In de voorstelling reik ik geen kant-en-klare oplossing aan. Het vraagt om een nabespreking en een workshop, vandaar ook dat we een spel in elkaar knutselden om scholen aan te bieden. We oefenen aan de hand van improvisatiespelletjes oplossingsgericht denken en handelen. Zo krijgen de leerlingen personagekaartjes met een emotie en een achtergrond. Ze leven zich in in hun rol, tot wanneer ik „freeze” zeg, de scène bevriest en de klas een oplossing moet zoeken.

„Vergeving is niet de daden goedkeuren, maar de pijn loslaten”

– *Hoe bereidde u zich voor op het stuk?*

Ik ben geen therapeut of psycholoog, hooguit een ervaringsdeskundige. In Zuid-Afrika volgde ik wel een opleiding tot pastoraal werker. Er gaat telkens wel een therapeut of sociaal werker mee en dat is ook bewust. Sommige tieners komen na afloop van de voorstelling naar me toe met hun verhaal en zoeken hulp die ik niet kan bieden. Ik vergezel hen naar de directie en help zoals ik kan, maar ik beschik niet over de psychologische kennis om er op de juiste manier mee om te gaan. Daarnaast voerde ik onderzoek in samenwerking met De Bleekweide, een expertisecentrum voor rouw, trauma, breed verlies en persoonlijke groei in Gent. Ik sprak ook veelvuldig met ex-pesters en slachtoffers. Dat was boeiend, ik kreeg daardoor een bredere kijk op de problematiek dan louter mijn eigen ervaring.

Real or Not Real, op vrijdag 24 en zaterdag 25 september om 20 uur en op zondag 26 september om 11 zowel als om 18 uur in theater Tinnenpot in Gent (Tinnenpotstraat 21). Meer informatie en tickets op www.tinnenpot.be.